

Gods identiteit

Zondag 30 mei 2021, Christus Triumfatorkerk

Zondag Trinitatis

Voorganger ds. Jaap van den Akker

Lezingen: Exodus 3: 1-6 en Johannes 3: 1-16

KOMEN

- Welkom
- We steken de kaars aan
- Aanvangslied 'Waar de dauw van uw Geest'
- Moment van Stilte
- Begroeting en Bemoediging
- Psalm van de Zondag Psalm 8: 'Heer onze Heer, hoe heerlijk en verheven' (Lied 8: 1 en 3)
- Kyriegebed
- Glorialied 'Zonne en maan' (Lied 303)

WOORD

- Gebed van de zondag
- Met de kinderen
- Schriftlezing Exodus 3: 1-6
- Lied 'Uit uw hemel zonder grenzen' (Lied 527: 1, 3 en 4)
- Schriftlezing Johannes 3: 1-16
- Lied 'Uit uw hemel zonder grenzen' (Lied 527: 5)
- Preek

Wie ben ik?

Dat is een vraag die je op heel verschillende manieren kunt beantwoorden.

Het antwoord hangt vooral af van de persoon aan wie je de vraag stelt.

Bij de overheid hangt mijn identiteit af van mijn Burgerservice nummer.

Of zoals ik deze week weer merkte, nu ook ik me kan laten vaccineren, met een DiGiD-code weten ze ook opeens alles van je. Als ja daarmee inlogt dan wordt je hele leven opeens vanzelf ingevuld. Geslacht, leeftijd, adres, huwelijkse staat.

Op mijn paspoort staat tegenwoordig zelfs een vingerafdruk. En als je naar de Verenigde Staten reist moet je je ook echt met je vingerafdruk identificeren.

Ze weten toch al alles van me – zeggen veel mensen- als blijkt dat er weer persoonsgegevens door een computer hack ergens op het internet te koop zijn. En dat is ook zo. Wachtwoorden,.

Telefoonnummers, bankgegevens...

Maar *ben* ik dat ook?

Als ik aan mijn kinderen vraag wie ik ben, dan ben ik pa of pappa.

Als ik bij Forum Sport vraagt wie ik ben, ben ik de scheidsrechter.

Als ik hier vraag wie ik ben, zeggen jullie Jaap, of de dominee.

Allemaal goed en het zegt al meer over mij dan mijn BSN nummer.

Ik ben het allemaal.

Maar mijn echte identiteit staat natuurlijk niet op mijn paspoort. En wie ik werkelijk ben. Dat weet niemand helemaal. Ik zelf ook niet. *Identiteit* volgens de Dikke van Dale is "dat wat eigen is aan een persoon", of: zijn "Persoonlijkheid of karakter". Wat ons maakt tot wat we zijn, wat ons uniek maakt.

Soms kan de vraag je overvallen. Wie ben ik eigenlijk?

Een identiteitscrisis. Doe ik er wel toe. Heb ik de juiste keuzes gemaakt? Is dit nu waar ik voor op aarde ben?

Waar sta ik voor? Wat vind ik van het leven? Vind ik überhaupt wel iets? Ben ik alleen maar hersenactiviteit en een stapeltje genen?

Wij zijn omdat we betekenis krijgen. Betekenis krijgen van een ander.

Het doet er toe dat jij er bent. Dat heeft altijd iets relationeels. Je krijgt betekenis omdat je iets bent of iets wordt voor een ander. Dat kan heel concreet in een relatie, of met vrienden, dat kan ook in het grotere geheel. Je bent iemand om dat je wat doet dat zin heeft. Dat je zin geeft. En het is onmisbaar dat je bevestiging krijgt van een ander. Dat het goed is. Liefde.

De vraag van deze zondag is niet zo zeer wie ik ben. Of wie jij bent, of u.

De vraag vandaag is: Wie is God? Wat is de identiteit van God?

En ook die identiteit is heel divers. En ook bij God hangt het er maar vanaf aan wie je het vraagt. Wie is God voor jou?

Op deze zondag wordt het een abstract antwoord. Op deze zondag van de Drie-eenheid. God is Vader, Zoon en heilige Geest. Het is een antwoord uit de traditie en het verwijst naar de veelzijdigheid van God.

God de Vader, is de schepper.

God de zoon, is God zoals hij menselijk tussen ons is heeft gewoond en meegedeeld. En God de heilige Geest is God in actie. Is hoe God ook nu nog bij ons is. In inspiratie. In hoop, in het goede dat je mag ervaren.

Wie is God? Ook dat is een relationele vraag. Het hangt er vanaf aan wie je hem stelt.

Als je de vraag aan Nikodemus stelt krijg je een abstract antwoord. Een rationeel antwoord.

Op de zondag van de Drie-eenheid is God – Vader, Zoon en heilige Geest. God in drie personen toch een eenheid. : 1+1+1=1. Maar zo'n antwoord gaat er bij Nikodemus niet in. Alles wat je zegt moet je ook rationeel en wetenschappelijk moeten verklaren. Er is bij Nikodemus geen ruimte voor de geest. Voor inspiratie, voor gevoel, voor het relationele.

Soms weet je niet alles, probeert Jezus aan Nikodemus duidelijk te maken. Soms kun je het niet narekenen. Neem nu de wind. We weten dat de wind waait. Best hard en verraderlijk soms. Maar waar de wind die door de prinses Beatrixlaan giert en je soms bijna van je fiets trekt *ontstaan* is - dat weten we niet. Door verschillen in luchtdruk en temperatuur. Maar hoe en waar precies? Ze zegen wel dat een vleugelslag van een vlinder in China een orkaan in Europa kan veroorzaken. Maar je kunt de vlinder niet aanwijzen. En waar de wind heen gaat en waar hij uitdooft. Geen idee.

Nikodemus leert dat de identiteit van God, dat het wezen van God groter is dan hij in de theologische boeken met zijn mede Schriftgeleerden heeft gelezen. En – en dat is het wonderbaarlijke, het mooie van het verhaal. *Nikodemus staat ervoor open!* Want Nikodemus blijft trouw aan Jezus, tot na de kruisdood toe. Hij was het die Jezus' lichaam verzorgde nadat hij van het kruis was gehaald. Hij leert in deze nacht: het gaat er niet om dat je de filosofische Zin van Het Leven ontdekt, maar dat je deel krijgt aan het Leven. Kind van je moeder zijn is één ding, kind van God dat is iets anders

Als we Mozes zouden vragen naar het wezen van God, wat zouden we voor antwoord krijgen?

Ik denk dat hij teruggrijpt naar het verhaal waar hij kind van God werd. Dat wonderbaarlijke verhaal in de woestijn. Het is de wedergeboorte van Mozes. Natuurlijk was hij al geboren. In dat spannende verhaal, toen hij gered moet worden uit handen van de soldaten van de farao door hem in de Nijl te gooien.

En hij was opnieuw een ander mens geworden, toen hij ontdekte dat hij niet een Egyptische prins was, maar een aangenomen zoon uit het slavenvolk en toen zijn ogen open gingen en hij zag hoe zijn volk werd mishandeld en uitgebuit.

En nu, nu hij dacht een nieuw leven begonnen te zijn, en hij een gezin had gesticht in de woestijn, nu leert hij God past echt kennen. In het midden van zijn leven. En hoe leert hij God kennen? De acteur Helmert Woudenberg, die de eenakter 'Mozes' speelde, enkele jaren terug, verwoordde het zo: "Hij wordt aangesproken door zijn eigen stem, maar is zelf de spreker niet. Iemand die hem volledig overmant, spreekt in hem. Die - als uit het water - vanaf de donkere bodem opduikt naar de oppervlakte en het licht, uit grote behoefte om gehoord te worden. Ik ben de Ene – de Enige."

Wat zegt dit verhaal over het wezen van God?

Allereerst: God is heilig. Dat betekent *anders*. Apart gezet. God is totaal anders dan wij ons kunnen voorstellen. Je kunt dus nooit beweren dat jij weet wie Gods is, of hoe Hij is. Want God is altijd anders, en als iemand zegt dat hij het wèl weet, pas dan helemaal op. Dan wordt het gevaarlijk. Hij heeft er waarschijnlijk zelf baat bij.

God is heilig, anders. Als een struik die in brand staat en groen blijft. Als een plaats waar je ontzag voor moet hebben en je sandalen voor uittrekt. Als een plek ver weg in de eenzaamheid waar je op je zelf bent teruggeworpen in de diepten van het bestaan en daar ontdekt dat je niet alleen bent. – zo anders.

En Mozes ontdekt nog iets. *God is erbij*. God heeft gezien hoe Mozes zich door het leven heen ploetert. God heeft gezien hij zijn volk onderdrukt wordt en pijn lijdt. Hij was er bij.

Het is het DNA van God: JHWH: Ik ben er bij. Dat is mijn naam, dat is mijn wezen: ik ben bij je: al de dagen van je leven.

Daar is niets rationeels aan. Dat is een oerervaring. Ik ben niet alleen. Ik mag er zijn, ik doe er toe, want God is met me. Ik heb betekenis, want God heeft me betekenis gegeven.

Ik ben kind van God. Dat is de ontdekking die Mozes doet.

Het wezen van God krijgt betekenis in relatie met ons. Dichterbij kan het niet.

Maar hoe doe je dat? Hoe gaat dat in zijn werk, ontdekken dat je kind van God bent?

Het ingewikkelde is: je kunt er zelf niet zoveel aan doen.

Je kunt jezelf niet geboren laten worden. Je kunt jezelf ook niet wedergeboren laten worden. Je hebt er zelf de hand niet in. Jij doet het niet, de wind van God doet het. De wind van God die waait waarheen hij wil. Zeg geen nee als hij langs komt om je mee te nemen. Je was al kind van je moeder. Maar je wordt nu ook kind van God. Laat je vernieuwen, elke morgen weer, door te leven met, in, uit God, de Bron van eeuwig, overvloedig leven.

Opnieuw beginnen. Leven! Je zelf hervinden. Opnieuw ontdekken.

Hoe dat nu concreet uitpakt, als je door deze Geest van Pinksteren wordt meegenomen, dat valt moeilijk te zeggen. Er zijn mensen als Mozes die breken met het leven dat ze tot nog toe leidden als ze door de wind van God worden meegenomen. Dit is geen leven, besluiten ze. In dit knellende, dodelijk vervelende bestaan sterf ik langzaam af. Ze laten hun huwelijk achter zich, hun baan, hun land, gaan letterlijk een ander leven leiden, als herboren.

Maar het kan ook anders. Door gewoon op je plek te blijven, zoals Nikodemus. Niet groots en hemelbestormend, maar met een groot innerlijk verschil: je leeft je leven als kind van God.

Je hoeft geen spectaculair, geen groots en meeslepend leven te leiden als kind van God, je kunt dat ook gewoon op de plek doen waar je nu bent.

Als je iets van het wezen van God ervaart – dat hij bij je is.

Hoe dat gaat?

Geen idee.

Het is voor iedereen anders.

En als je het hebt, dan ben je ook zo weer kwijt. Omdat het aan het denken zet – dat maakt het vaak juist weer moeilijker.

Is dat erg? Nee – want er is een constante. Het wezen van God. Hij is er. Als een stem in je hart, als de mens die naast je staat.

Je staat er niet alleen voor.

Amen.

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied 'Lied van Gods aanwezigheid' (Lied 275)
- Gebeden
- Collecte

GAAN

- Slotlied: 'Vernieuw Gij mij, o eeuwig licht' (Lied 834)
- Zegen